

3. Placemat

(podložak, grupna slagalica)

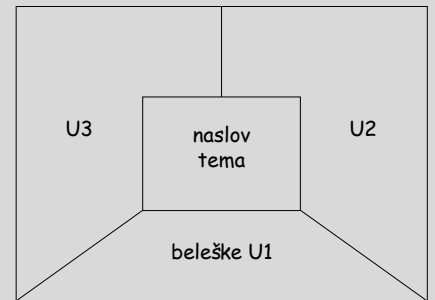
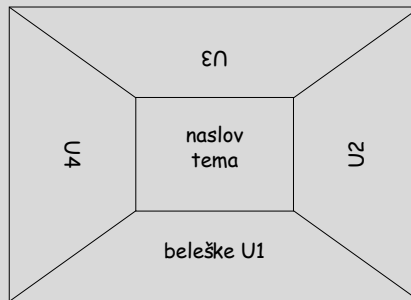
4–9. razr.

25 min.

Materijal:
papiri formata A3 ili A4

Dobra vežba za organizovanje ideja u tročlanoj ili četvoročlanoj grupi za, npr., referat ili neki drugi zajednički tekst. Postupak: Po 3-4 U sedaju zajedno oko stola i dobijaju papir A3 formata. Papir podeliti na polja kao na slici. U srednje polje upisati naslov tj. temu.

Tokom 5 min. svaki U u svoje polje upisuje ideje i važne informacije za zajedničku temu. Posle toga U predstavljaju jedni drugima svoje ideje i obeležavaju bojom i brojevima (redosled) sve što će upotrebiti u tekstu ili referatu.

Zatim U na drugom papiru zapisuju redom poglavlja ili glavne ideje za referat ili tekst. Tako nastaje solidna osnova za pisanje završne verzije teksta.

9

Planiranje strukture teksta

(upor. i 16, Podsticaji za strukturiranje teksta)

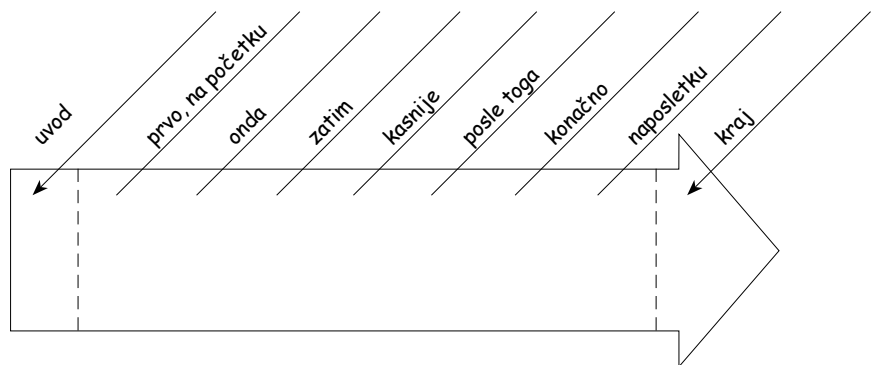
Cilj

Učenici ovladavaju dvema tehnikama koje im olakšavaju strukturiranje teksta (podelu na uvod, razradu i zaključak; organizaciju raspoloživog vremena). Ove tehnike se nadovezuju na modele predstavljene pod br. 8 (cluster, mind map, placemat).

1. Rad s vremenskom osom

2–7. razr.

20 min.

a) N crta vremensku osu (dugačka strela; v. ilustraciju) na tabli ili foliji i objašnjava učenicima da im ona pomaže da oblikuju tekst tako da bude razumljiv.

b) Radi pojašnjenja, N predstavlja jedan primer. Pritom treba uzeti neku temu s jasnim razvojem događaja (npr. „Moj raspust“, „Prošli vikend“, „Život Marije Terezije“). Za ovu vežbu nisu pogodne teme sa opisnim ili refleksivnim sadržajima, kao „Moje misli o miru“ – za takve teme pogledati sledeći trodelni predložak.

c) N sa U pravi spisak reči i izraza kojima mogu biti obeleženi segmenti priče u vremenskom sledu: na početku, onda, zatim, posle toga, sledećeg dana, konačno, na samom kraju i sl. Na taj način se istovremeno širi fond reči na maternjem jeziku.

d) Đaci dobijaju neku jednostavnu temu koja predstavlja sled radnji ili događaja (npr. „Kako teče moj dan“) i jedan papir A3 formata. Na taj papir crtaju vremensku osu i obeležavaju segmente radnje. Zatim svi zajedno posmatraju radove i diskutuju o njima.

e) Na kraju U pišu vezani tekst, pri čemu im kao orijentir služi vremenska osa i na njoj zabeleženi segmenti priče.

2. Rad s predloškom za strukturiranje i podelu teksta

4–9. razr.

20 min.

a) N prvo objašnjava da je većinu tekstova moguće podeliti na tri dela: uvod/pregled – glavni deo (pravi sadržaj) – kraj/zaključak/perspektiva. Poželjno je odmah pokazati nekoliko tekstova (novinski tekst, kratak književni tekst, uspeo učenički rad).

uvod
glavni deo
završetak

uvod	glavni deo	završetak
------	------------	-----------

b) N skicira predložak (v. ilustraciju) na tabli ili foliji i radi vežbu s celim razredom na neku temu – npr. „Mesto iz kojeg dolaze moji roditelji“, „Izveštaj o putovanju u ...“, „Moje misli o životu u dve kulture i dva jezika“.

c) N zadaje neku temu ili U sami biraju o čemu će pisati. Oni dobijaju papir i dele ga na tri polja: uvod – glavni deo/razrada – zaključak, i zapisuju ključne reči za svaki deo. Posebno bi dobro bilo kada bi U prethodno uradili neku od vežbi pod br. 8 (cluster, mind map, placemat) i tako došli do prvih ideja.

d) Diskusija o radu s ovakvim predloškom. Kako bi rad mogao da se nastavi? Ako je moguće, završiti tekst na času.